

Ringsaker saubeitlag

Trondheim, 28.05.2021

Deres ref.:
Martin Opsal

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/4467

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Avslag på søknad om skadefelling av bjørn i rovviltregion 5 - Ringsaker kommune

Vi viser til søknad fra Ringsaker saubeitlag datert 27. mai 2021, og til dialog med Ringsaker kommune våren 2021.

Vedtak

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, avslår Miljødirektoratet søknad om skadefelling av bjørn i Ringsaker kommune.

Du kan finne [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no. [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Det er i perioden fra 29. april til 28. mai 2021, innmeldt noen observasjoner av bjørn, i områdene vest for Glomma, i rovviltregion 5. Registreringene er for det meste gjort i form av bilder fra viltkamera, men det er også noen sporobservasjoner. De siste dagene er det registrert aktivitet av bjørn i område Brøttum/Mesna i Ringsaker kommune. Statens Naturoppsyn har verifisert både sporfunn og foto av bjørn i områdene.

Ringsaker beitelag fremmet søknad om skadefelling av bjørn 27. mai 2021. Det søkes om skadefelling basert på risikoen for fremtidig skade/stort skadepotensiale. Det fremgår av søknaden at det per 27. mai sluppet ca. 700 sau i området, og at det i løpet av de neste ukene vil det bli sluppet ca. 15 000 sau i området.

Det er foreløpig ikke påvist noen skade påført av bjørn på bufe i rovviltregion 5 til denne tid i 2021, men en tamrein er påvist drept av bjørn i Engerdal kommune. For sesongen 2020 ble det påvist i alt 17 skader av bjørn i rovviltregion 5, 15 på sau og 2 på tamrein. Ingen av skadene som ble påvist i regionen i 2020 var i områdene som det nå søkes om skadefelling.

Miljødirektoratets vurderinger

Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen setter de overordnede rammebetingelsene for uttak av rovvilt, og Stortinget har i rovviltforliket i 2011 presisert at norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av disse bestemmelsene. Bernkonvensjonens artikkel 9 er sentral hva gjelder adgang til uttak av rovvilt for å beskytte bestemte interesser. Bestemmelsene fra konvensjonen er gjennomført i naturmangfoldloven § 18, som slår fast at det ved forskrift eller enkeltvedtak kan tillates uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk bl.a. for å avverge skade på husdyr og tamrein, eller for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning. Vedtak om uttak kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Bestandsmålet for bjørn i region 5 Hedmark er på måltallet for regionen – 3 årlige ynglinger i henhold til rapport fra Rovdata. Nasjonalt er det fortsatt et stykke opp til bestandsmålet om 13 årlige ynglinger, fra rapportert status 2020 på 8,5 ynglinger.

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen i den geografisk differensierte rovviltforvaltningen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller mellom forvaltningsområder for rovvilt og prioriterte beiteområder. Det skal praktiseres en høyere terskel for tillatelse til uttak av rovvilt innenfor forvaltningsområdene, versus områdene som er avsatt som beiteprioriterte. De aktuelle områdene er i beiteprioritert område, og det skal følgelig være lav terskel for å tillate skadefelling av bjørn i området.

Videre er det et politisk mål at reguleringen av rovviltbestandenes vekst og utbredelse i størst mulig grad skjer igjennom lisensfelling. Rovviltnemda i rovviltregion 5 vedtok, 20. april 2020, en kvote for betinget skadefelling og lisensfelling av brunbjørn i 2020. Kvoten ble satt til tre dyr, som kunne felles på betinget skadefelling i perioden fra og med 1. juni 2020, videre kunne eventuelt gjenværende kvote 21. august, bli tilgjengelig for lisensfelling. Tre bjørner ble felt på skadefelling i Tynset, Tolga og Rendalen etter vedtak om iverksetting av skadefelling fra Statsforvalteren i Innlandet. Den siste av bjørnene ble felt 19. august, og det ble følgelig ingen lisensfelling i region 5 i 2020, og følgelig var det heller ingen gjenværende kvote etter endt lisensfelling av bjørn for regionen høsten 2020. Rovviltnemda har 16. april 2021 fattet vedtak om kvote for betinget skadefelling og lisensfelling av bjørn i regionen for sesongen 2021. Kvoten er også i år satt til tre dyr.

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises tatt av bjørn, og at skadene ser ut til å kunne fortsette. Dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. Fellingstillatelsene på bjørn i region 5 som ble iverksatt av Statsforvalteren i Innlandet fra 1. juni 2020, ble alle gitt etter at det var påvist skader av bjørn.

Søknaden om skadefelling fra beitelaget er begrunnet ut fra forebyggende hensyn med henvisning til skadepotensialet som bjørn har ved å oppholde seg i områdene der den nå er observert. Slik denne situasjonen er per i dag, er det ikke påviste skader på bufe i området. I

særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. Det var ikke registrert skader av bjørn i området i 2020, men lenger tilbake i tid har det vært noen år med skader fra bjørn i området.

Det er på det nåværende tidspunkt usikkert om det observerte individet vil oppholde seg i områdene der det nå er observert bjørn kommende beitesommer. Og vi finner ikke grunnlag for å iverksette skadefelling, kun basert på potensialet for fremtidig skader. Denne vurderingen understøttes også av at det ikke ble påvist noen skader av bjørn i det aktuelle området forrige beitesesong.

Etter en samlet vurdering finner Miljødirektoratet ikke grunnlag for å iverksette skadefelling av bjørn i det aktuelle området på nåværende tidspunkt.

Klagerett

Du/dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra du/dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver

Hilsen
Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Ringsaker kommune	Postboks 13	2381	Brumunddal
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Roviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal

